

הנחיית קבוצות רגישת מגדר
Gender Sensitive Group Guidance
מספר קורס: 27-910-01
שם המרצה: ד"ר סיגל אופנהיים- שחר

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשפ"ג   **סמסטר:** ב'   **היקף שעות:** 2 ש"ס
אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס להכיר לחשוף לזהות ולהבין תהליכים ותופעות פרטניות וקבוצתיות, כדי שניתן יהיה לרתום כוחות לכיוון של בנייה, שינוי ו\או תמיכה, במסגרת קבוצות או צוותים, באמצעות עקרונות של פדגוגיה פמיניסטית המדגישים 'צמיחה בתוך קשר'.
המפגשים יזמינו את הסטודנטיות.ים-
לחזות כיצד ניתן לבסס אמון וקרבה ולגשר מעל מרחק חברתי מגוון.
להכיר תיאוריות ומודלים בתחום של הנחיית קבוצות ופדגוגיות פמיניסטיות, כדי להרחיב את גוף הידע וללמוד ליצר חווית "אנחנו", זמנית יותר או פחות.
לזהות חסמים פנימיים וחיצוניים שמעכבים שיתוף פעולה ולעודד רגישות למיקומי זהות מגוונים, או\ו לפתח 'כשירות תרבותית'.

ב. תוכן הקורס:

רציונל: על מנת להכיר בערך המוסף של עבודה בקבוצה "עובדת" באופן אפקטיבי, בהתאם למשימות שלה, תהליך הלמידה יחבר בין תוכן לתהליך ובין משימה ויחסים, באמצעות תהליך מקביל של למידה "את" ולמידה "על".

נושאים: מושגים ותופעות בהנחיית קבוצות כמו בידול תפקידי, סטינג, רזוננס ומירורינג; הבנת טבעה של דינמיקה גלויה וסמויה; יחסי כוח וטיפולוגיה של התנגדות; הצטלבות מיקומי זהות מגוונים; עקרונות של פדגוגיה פמיניסטית שגוזרים פרקטיקות מעודדות יחסי אמן וחווית שייכות; הנחיית קבוצות מאתגרת הבניות, הטיות ותיוג. הרחבת תפיסת הכוח; ניכוס פמיניסטי למושג המנהיגות.

מהלך השיעורים:

הלמידה תשלב חקירה ביקורתית של תיאוריות ותפיסות אודות שייכות וקרבה, תוך כדי התנסות חווייתית בדינאמיקה קבוצתית, באמצעות תרגול מיומנויות הנחייה במסגרת קבוצת הלימוד.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

התוכנית אינה ליניארית, ותוכן השיעורים יהיה גמיש למחצה או מובנה למחצה בהתאם להקשר ולצרכים שעולים

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1-3	מושגי יסוד בהנחיית קבוצות- תופעות ותהליכים.	Understanding groups from a feminist perspective Phases of group development: System-centered hypotheses and their implications for research and practice
4-6	התמקמות בתוך קבוצה, יחסי כוח עיוורון חברתי ו- Intersectionality	Moving beyond the Janus face of integration and diversity discourses: towards an intersectional framing The Development of Relational Cultural Theory
7,8	אמון קרבה והתנגדות	אמון וחשדנות בקרב סטודנטיות חרדיות שלומדות במכללה חילונית.

The conceptualization and measurement of faculty trust in schools: The omnibus t-scale		
Interconnecting boundaries of identity and belonging and hierarchy-making within transnational mobility studies: Framing inequalities Relationality: From attachment to intersubjectivity	התפתחות בתוך קשר-שייכות	9,10
Why should person-centered facilitating be gender-sensitive?, Person-Centered & Experiential Psychotherapies Shaping a 'Pedagogical voice' Using Feminist Pedagogical Principles"	פרקטיקות הנחיית מבוססות עקרונות של פדגוגיה פמיניסטית	11-13
Developing Leadership Acts A Way to Reclaim Power Which Can Harness Actions and Resources	מנהיגות מנקודת מבט פמיניסטית	14,15

ג. דרישות הקורס:

נוכחות חובה בכל המפגשים, יש להודיע למרצה ולשאר חברות הסדנא, מראש על היעדרות. כתיבת הערות רפלקסיביות מלוות תהליך. קריאה שוטפת של המאמרים תוך התייחסות ביקורתית למודלים התיאורטיים המוצגים. התנסות בהנחיית עמיתות. עבודה מסכמת.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

ציון הקורס יתבסס על תיעוד, התנסות בהנחיה, דיון במודלים התיאורטיים, ועבודה מסכמת: עבודה זו תכלול ניתוח תהליכי הקבוצה והתהליך האישי בעזרת מודלים תיאורטיים.

ו. ביבליוגרפיה:

קריאת חובה

אופנהיים שחר- ס'. (2020) אמון וחשדנות בקרב סטודנטיות חרדיות שלומדות במכללה חילונית. החינוך וסביבו. כרך מ"ב, 93-119.

- Agazarian, Y. M., & Gantt, S. P. (2003). Phases of group development: System-centered hypotheses and their implications for research and practice. *Group dynamics: Theory, research and practice*, 7(3), pp. 238-252.
- Anthias, f. (2013) Moving beyond the Janus face of integration and diversity discourses: towards an intersectional framing. *The Sociological Review*. 323-343.
- Anthias, f. (2016). Interconnecting boundaries of identity and belonging and hierarchy-making within transnational mobility studies: Framing inequalities. *Current Sociology*, 2016, Vol. 64(2) 172-190
- Hoy, Wayne. K & Tschannen-Moran Megan (2003). The conceptualization and measurement of faculty trust in schools: The omnibus t-scale. In Wayne K. Hoy & Cecil Miskel (Eds.), *Theory and research in educational administration* (pp. 181-208). Greenwich, CT.
- Macke Karin & Hasler Gabriele (2019) why should person-centered facilitating be gender-sensitive? *Person-Centered & Experiential Psychotherapies*, 18:4, 360-366
- Mitchell, S. A. (2000). *Relationality: From attachment to intersubjectivity*. Hillsdale, New Jersey: The Analytic Press.
- Meyers, R. A., Berdahl, J. L., Brashers, D., Considine, J. R., Kelly, J. R., Moore, C., Peterson, J. L., & Spoor, J. R. (2005). *Understanding groups*

from a feminist perspective. In M. S. Poole & A. B. Hollingshead (Eds.)
Theories of small groups: Interdisciplinary perspectives. Thousand Oaks,
CA: Sage. (pp. 241–276)

Oppenheim- Sahachar, S., (2020) "Shaping a 'Pedagogical voice' Using
Feminist Pedagogical Principles". *Gender & Education*. 33, (6), 773–789

קריאת העשרה

אופנהיים - שחר, ס. (2019). נתערב שתצליחו - התבוננות מחודשת בהנחיית תהליך התערבות,
בקרבת נערויות מאוכלוסיות מתויגות. תל אביב : תמה, מכון מופת. (פרק ראשון)

Abrams, D., Hogg, M. A., Hinkle, S., & Otten, S. (2005). The social identity
perspective on small groups. In M. S. Poole & A. B. Hollingshead (Eds.)
Theories of small groups: Interdisciplinary perspectives. Thousand Oaks,
CA: Sage

Adams, R. S., Tracey, T. J. G. (2004). Three versions of the interpersonal
adjective scale and their fit to the circumplex model. *Assessment*, 11,
263-270

Gallos, Joan, V (2017). Republication of Women's Experiences and Ways of
Knowing: Implications for Teaching and Learning in the Organizational
Behavior Classroom. *Journal of Management Education*, 41(5) 649–668.

Lawrence Jenny Louise (2014) Feminist pedagogy in action: reflections from
the front line of feminist activism - the feminist classroom, *Enhancing
Learning in the Social Sciences*, 6:1, 29-41.

Jordan, Judith V& Hartling. Linda M. (2008).The Development of
Relational Cultural Theory. Wellesley Centers for Women. jbmti.org

Oppenheim-Shachar, S. (2022) "Developing Leadership Acts A Way to Reclaim Power Which Can Harness Actions and Resources", In Handbook of Gender and Educational Leadership. (Eds) Pontso Moorosi, Victoria Showunmi, Charol Shakeshaft, Izhar Oplatka. London: Bloomsbury publishing. p. 125-139

Webb, Lynn. M., Allen Maria W & Walker Kandi L (2002). Feminist pedagogy: Identifying basic principles. *Academic Exchange Quarterly*, 6(1), 67-72